

## POSTANOWIENIE

15 kwietnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Ewa Stefańska

na posiedzeniu niejawnym 15 kwietnia 2025 r. w Warszawie  
w sprawie z wniosku G.W., M.D., I.B. i D.Ś.  
z udziałem Z.K. i Z.K.1  
o zasiedzenie,  
na skutek skargi kasacyjnej G.W., M.D., I.B. i D.Ś.  
od postanowienia Sądu Okręgowego w Szczecinie  
z 5 lipca 2023 r., II Ca 752/23,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.**

[ag]

## UZASADNIENIE

Postanowieniem z 5 lipca 2023 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie, po rozpoznaniu sprawy z wniosku G.W., M.D., I.B. i D.Ś. oraz przy udziale Z.K. i Z.K.1 o stwierdzenie zasiedzenia, zmienił postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z 29 kwietnia 2022 r. w ten sposób, że oddalił wniosek (punkt 1); oddalił w pozostałej części apelację uczestniczki Z.K. (punkt 2); oddalił apelację wnioskodawców (punkt 3) i orzekł o kosztach postępowania (punkt 4).

Wnioskodawcy złożyli skargę kasacyjną, w której wniesli o uchylenie postanowienia Sądu Okręgowego i jego zmianę poprzez uwzględnienie ich wniosku o zasiedzenie nieruchomości objętej postępowaniem z datą 17 stycznia 2010 r., ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie

sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

**Sąd Najwyższy zważył, co następuje:**

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Zgodnie z treścią art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: (1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne; (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecnictwie sądów; (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie.

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecnictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398<sup>9</sup> k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony – co należy podkreślić – wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie obejmuje zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazali na występowanie istotnego zagadnienia prawnego polegającego na konieczności wyjaśnienia, czy w sytuacji, w której w dacie składania wniosku o zasiedzenie nie istnieje już prawo użytkowania wieczystego, możliwe jest nabycie poprzez zasiedzenie tego prawa. Skarżący powołali się także na oczywistą

zasadność skargi, argumentując, że Sąd Okręgowy mylnie ustalił datę początku biegu terminu zasiedzenia, wskazując na 2000 r., podczas gdy termin ten rozpoczął bieg 17 stycznia 1990 r. Wskazano także, że Sąd drugiej instancji pominął okoliczność, iż wnioskodawcy w okresie od 17 stycznia 1990 r. do 25 lutego 2003 r. byli posiadaczami samoistnymi spornego gruntu.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie objęte podstawami kasacyjnymi, doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Powołanie się przez skarżącego na takie zagadnienie wymaga jego sformułowania oraz uzasadnienia występowania w sprawie (zob. postanowienia SN: z 28 listopada 2003 r., II CK 324/03; z 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05; z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07; z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07; z 26 września 2005 r., II PK 98/05, i z 10 maja 2019 r., I CSK 627/18).

Istotne zagadnienie prawne nie występuje, jeżeli Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w określonej kwestii, a nie zachodzi potrzeba jego zmiany. W judykaturze wyjaśniono już, że samoistny posiadacz nieruchomości oddanej w użytkowanie wieczyste może nabyć jej własność przez zasiedzenie (np. uchwała składu siedmiu sędziów SN z 9 grudnia 2016 r., III CZP 57/16, OSNC 2017, nr 5, poz. 51; uchwała SN z 22 marca 2017 r., III CZP 49/16, OSNC-ZD 2018, nr 3, poz. 40, oraz postanowienia SN z: 4 kwietnia 2017 r., I CSK 299/15 i z 18 października 2018 r., IV CSK 361/17). Sąd Najwyższy wskazał także, że skoro samoistny posiadacz nieruchomości oddanej w użytkowanie wieczyste może nabyć jej własność przez zasiedzenie, tym bardziej możliwe jest nabycie przez zasiedzenie nieruchomości niebędącej przedmiotem użytkowania wieczystego, choćby leżała w zespole lub w bezpośredniej styczności z nieruchomością takim użytkowaniem objętą (zob. postanowienie SN z 17 lipca 2019 r., III CSK 159/19). Wymaga podkreślenia, że także Sądy orzekające w toku instancji przyjęły, że sama okoliczność, iż działka nr 3/8 znajdowała się w użytkowaniu wieczystym uczestników, nie stanowiła sama z siebie przeszkody do nabycia prawa jej własności przez zasiedzenie.

Z treści wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie wynika również, aby skarga kasacyjna była oczywiście uzasadniona, co wymaga wykazania - przez przytoczenie jurydycznych argumentów - że zaskarżone orzeczenie jest wadliwe w sposób elementarny i widoczny już na pierwszy rzut oka (zob. m.in. postanowienia SN z 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, z 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156 i z 15 czerwca 2018 r., III CSK 38/18). Wniosek ujawniał ponadto w tej materii argumentacyjną sprzeczność, jasne jest bowiem, że albo w sprawie występuje zagadnienie prawne, a więc kwestia trudna, dotychczas nierozstrzygnięta i wymagająca pogłębionej analizy, albo też skarga jest zasadna w sposób oczywisty, co zakłada niewystępowanie w sprawie żadnych zagadnień prawnych, poważnych wątpliwości interpretacyjnych lub rozbieżności w orzecznictwie (por. np. postanowienia SN z 4 kwietnia 2011 r., II UK 24/11, z 29 lipca 2015 r., I CSK 980/14, i z 18 października 2016 r., I UK 466/15).

Zważywszy, że użytkownicy wieczystości traktowali zajęty przez nich teren w pierwszych latach licząc od 1993 r. jako jedną nieruchomość, o samoistnym posiadaniu spornej działki nr 3/8 prowadzącym do nabycia w drodze zasiedzenia prawa jej własności można mówić najwcześniej od 2000 r., czyli od chwili, kiedy wnioskodawcy - jak sami wskazywali - dowiedzieli się, że sporny teren leży poza granicami działki nr 3/9 oddanej im w użytkowanie wieczyste. Przy przyjęciu najkorzystniejszej dla wnioskodawców wersji, że zmiana charakteru posiadania miała miejsce w 2000 r., nie można uznać, że w sprawie upłynął okres 30 lat, niezbędny do zasiedzenia prawa własności.

Z tych względów, na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 2, art. 391 § 1 i art. 398<sup>21</sup> k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak wyżej.

ag

[a.ł]